

Nr. 1

BAZŪne

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2011. gada 5. septembris

VISS JAUNAIS IR LABI AIZMIRSTS VECĀIS

Gunta Bite

Braila raksta nodalas vadītāja

Esiet sveicināti, dārgie «Latvijas Neredzīgo bibliotēkas» lasītāji! Šodien ir diena, kad labi aizmirsta lieta atkal tiek izcelta saulītē, taču šoreiz ar citu nosaukumu un citu vēstījumu mūsu lasītājiem.

Liela daļa no jums atceras kādreiz iznākušo laikrakstu «Kurmis», kurā bija apkopotas dažādas interesantas tēmas un domas. Ir pienācis laiks šo interesanto informācijas nodošanas veidu atjaunot, lai varētu uzlabot informācijas apmaiņu starp bibliotēku un lasītājiem.

Šajā avīzītē galvenokārt būs apkopotas divas svarīgas tēmas: ziņas par bibliotēkas pakalpojumiem un lasītāju domas.

Bibliotēkas ziņās būs apkopota informācija par jaunākajām grāmatām, plānotajiem pasākumiem, sadarbību ar citām organizācijām, diskusijas par izdotajām Braila raksta un audiogrāmatām, dažādi paziņojumi.

Lasītāju slejās ikviens no jums varēs iesniegt rakstus par sev interesējošām tēmām, piedalīties diskusijās, izteikt ierosinājumus un vērtējumus.

Avīzīte dos iespēju cilvēkiem, kuri paši raksta dzejoļus, publicēt tos plašākai auditorijai. Ikviens iesūtītais liriskais veikums pirms publicēšanas tomēr tiks

izvērtēts. To darīs sabiedrībā jau pazīstami dzejnieki, kuri dos arī savu vērtējumu un izteiks savas domas, lai autoram būtu iespēja pilnveidot savu lirisko prasmi.

Avīzītē publicēsim ne tikai dzeju, bet arī dažādus stāstus, pārdomas, viedokļus gan lasītāju paustos, gan pašu bibliotēkas darbinieku izteiktos.

Viena no interesantākajām rubrikām šajā avīzītē būs «Pietuka Krustiņš», kurā jums, lasītāji, būs iespēja ielūkoties vērtīgajos brāļu Kaudzišu izteiktajos domu graudos, kas vēl joprojām ir aktuāli un svarīgi.

Bez šaubām, avīzīte iznāks gan palieeinātajā drukā, gan Braila rakstā, bet tās metiens būs atkarīgs no lasītāju pieprasījuma un aktivitātes.

Ļoti ceram šajā projektā iesaistīt arī jauniešus, jo viņos mīt labas idejas, kas, nesastopot dzirdīgas ausis, var palikt nerealizētas. Nedrīkst aizmirst vienu būtisku faktu: ikvienas idejas realizācija sākas ar skalji izteiku vārdu! Mūsu bibliotēka aicina ikvienu, lai cik nerealizējama iecere tā sākotnēji šķistu, par to runāt. Mēs esam gatavi sadarboties un palīdzēt, tāpēc droši rakstiet:

gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

un mēs kopīgi atradīsim ceļu, kā to izdarīt.

Uz bagātīgu sadarbību!

AKREDITĀCIJAS SIETS

Gunta Bite

Braila raksta nodalas vadītāja

Jauni laiki parasti nāk grūti un smagi, taču tie vienmēr ir uz attīstību vērsti. Savulaik pastāvēja uzskats, ka zemnieku bērniem nav vajadzības skoloties, tāpēc bija grūti izcīnīt novados vietu pagastu skolām. Šodien izglītība ir pašsaprotama lieta un sašutumu izraisa tieši analfabētisma gadījumi.

Agrāk bibliotēkās grāmatu bija salīdzinoši maz, bet vēlāk tās parādījās arvien vairāk un vairāk. Tā visas tika sistematizētas kartišu katalogos, kas bija izvietoti bibliotēkas telpās. Taču, attīstoties tehnoloģijām, tika nolemts, ka lasītājs vieglāk un ātrāk var iegūt informāciju par interesējošo grāmatu, izmantojot elektронisko Kopkatalogu, turklāt šāds pakalpojums ir starptautisks.

Viena daļa no Latvijas bibliotēkām jau 2006. gadā sāka izmantot elektroniskā kataloga iespējas, bet otra — to ieviesa vēlākos gados. Šobrīd reti kura bibliotēka nav elektroniskajā katalogā ar savu grāmatu krājumu. Viena no tām ir arī mūsu — Latvijas Neredzīgo bibliotēka.

2004. gadā tika izveidota Latvijas Bibliotēku padomes Bibliotēku akreditācijas komisija, kas uzsāka bibliotēku akreditāciju, kuras kārtība ir noteikta Bibliotēku likumā un Ministru kabineta 2006. gada 29. augusta noteikumos Nr. 709 "Bibliotēku akreditācijas noteikumi".

Viens no būtiskākajiem akreditācijas noteikumiem ir iekļauties jau minētajā kopkatalogā. Šim nolūkam bibliotēkai vajadzīgi ap Ls 20 000. Bez šaubām, šādi naudas līdzekļi bibliotēkas budžetā nav, taču mums ir idejas, kā tomēr realizēt akreditācijas prasības.

Jāņem vērā arī būtisks fakts, ka cauri akreditācijas procesam nav iespējams iziet pirmajā reizē. Tas nozīmē, ka akreditācijas komisija būs izvērtējusi līdzšinējo bibliotēkas darbību, tās sasniegumus un ieceres, un gala rezultātā dos slēdzienu, kurā būs norādīti gada laikā novēršamie trūkumi.

Savā ziņā akreditācijas procesus var salīdzināt ar sietu, caur kuru viss nevajadzīgais un liekais izbirst, atstājot vien noderīgo. Turklāt tas sakārto bibliotēkas darbu un lasītājs, pateicoties tam, ir ieguvējs.

LIELĀKAIS BIBLIOTĒKAS ATBALSTĪTĀJS

2011. gadā bibliotēkas sniegtie pakalpojumi mūsu lasītājiem tiek nodrošināti, pateicoties VAS „Latvijas Valsts meži” finansiālajam atbalstam.

Par piešķirtiem līdzekļiem, bibliotēka iegādājās periodiku un mūzikas ierakstus, kas pieejami Lasītavā, oriģinālgrāmatas, kuras gaida savus lasītājus abonementa plauktos, kā arī dažādus materiālus, kas

nepieciešami Braila raksta grāmatu un audiogrāmatu izdošanai.

Šī sadarbība ir svarīga ne tikai bibliotēkai kopumā, bet arī ikvienamei tās lasītājam. Daudz interesantu grāmatu ir iegādāts, lai paplašinātu izziņas loku. Tēmas ir dažnedažādākās, tāpēc katrs, kurš atnāks uz bibliotēku, atradīs tieši sev vajadzīgo grāmatu.

GRĀMATAS PAR INDIJU

Dina Kāgane-Kovalova
audiogrāmatu ielasītāja

Vai atceraties kādu no grāmatām par Indiju vai Dienvidāzijas reģionu? Piemēram, Rani Manickas «Rīsumāte», Salmana Rušdi «Maura pēdējā nopūta» vai žurnālista Lato Lapsas asprātīgo ceļojuma aprakstu «Indija ne pa jokam» — šīs grāmatas ir ieskaņotas mūsu bibliotēkas ierakstu studijā un septembrī tām pievienosies arī indiešu rakstnieces Anuradas Rojas «Neiespējamu ilgu atlants».

Lasot mūsdienu indiešu rakstnieku darbus, mani pārņem sajūta, ka esmu nokļuvusi eksotisku garšvielu tirgū, kur vienīgais priekšnoteikums ir atbrīvot prātu un jauties jutekliskajām sajūtām. Rakstniece Anurada Roja nesniedz pamācības, bet gan jauj grāmatas varoņiem (un līdzī viņiem arī mums, lasītājiem) klusībā izdzīvot ilgas, maksāt par pārējo ģimenes

locekļu klūdām un pieņemt to dzīvi, ko paši nav izvēlējušies. Eiropetim šāda «brīvības» izpratne var šķist nepieņemama, taču ne cik tālu nav jāmeklē, jo vide, kādu ataino, piemēram, Rūdolfs Blaumanis, pretrunu ziņā nemaz neatpaliek no Indijas. Mēs visi reiz esam bijuši izvēles priekšā: starp to, ko sabiedrībā uzskata par pareizu un to, ko vēlamies personīgi.

Šajās grāmatās iepazinu Indiju, kur dzīvi nosaka paaudžu paaudzēs mantotas tradīcijas un krass iedalījums sociālajās šķirās, kur katrs dumpīgs solis var beigties ar «izraidīšanu», vientulību un vainas apziņu. Uz šāda fona jebkurš dzīves stāsts liekas smeldzīgāks.

«Es tikai jutu, ka pie manis pa upes straumi beidzot ir atpeldējusi pati dzīve,» grāmatas nobeigumā saka viens no varoņiem, un man šķiet, ka šajā brīdī viņš nobauda savas dumpīgās pacetības augļus.

DZEJA

VASARAS ZĪMOGI

Dina Kāgane-Kovalova

* * *

Vakar sākām jaunu vasaru
un šodien to beidzām.
Vagās melnas pūkainas zemenītes
un kad vislielākais apnikums
suns atrod zem gultas sen pazaudēto
mantu —
tik nejauši diena pārvēršas svētkos
līdz nākamai pazušanai.

* * *

Augsts —
Pirmie kritušie cīruļi
Un blusu spiets
Sakarsušu suņu spalvās.
Logu rūtīs
Dzestrāki sulojas rīti,
Viss pa vecam
Tikai mazliet savādāk.

PIETUKA KRUSTIŅŠ

Zane Rīžja

«Bazūnes» literārā redaktore

Krustiņu Petaks – pagasta skolotājs brāļu Kaudzīšu romānā «Mērnieku laiki», kuru tautieši bija iesaukuši par Pietuka Krustiņu un kuru autori bija raksturojuši tā: «*Iepriekš viņš nemēdza nekad aprunāties, bet, ko viņš nodomāja, to izdarīja viens pats.*»

Reiz Pietuka Krustiņš teica šādus vārdus: «*Gan nāks mums arvien jauni dzejoju krājumi, kuri modina tautā smalkas jūtas un dziedāšanas centienus, tad tomēr visi šejiennes dzejnieki esam tikvien zvirbuļi pret lakstīgalu balsīm, kaut gan tās pašas pastāv, kā dziedam «tik ziedu laikā vien», bet «kad nobirst tie, tad projām skrien.» Lai arī mēs būtum šai tumsības ieļejā cik gudri un cik izmācīti, lai zinātu vai visus rakstus no galvas, tad tomēr beidzot ikkatram mums jāsaka ar žēluma apziņu, ka nezinām ne nieka, un, lai mēs runātu vai ar enģēlu mēlēm ārpasaulīgos akordos, bet, ja mums mīlestības nebūtu, tad mēs būtu nenieka, jo, kā kāds garīgs dzejnieks saka: «Migla, tumsība mūs apkāj, mūsu prāts ir visai tumšs.»*

Pietuka Krustiņš ir viens no tām literāro varoņu personībām, no kurām varētu smelties piemēru iedvesmas realizēšanai. Kaut arī viņš šķietami daudz runāja, viņš tomēr negaidīja, kad visus pasaулīgos labumus viņam kāds pieņesīs klāt, bet vienmēr visu darīja pats, ikvienu savu darbību aprakstīdams poētiskos vārdru plūdos. Tāpēc savai avīzītei izvēlējāmies tieši Pietuka Krustiņa personību – lai daudz runātu, bet lai vēl vairāk izdarītu. Negaidīsim, kad pasaулīgos labumus mums pieņesīs klātu uz zelta paplātes, bet darīsim visu, kas mūsu spēkos, lai pasaule ap mums klūtu interesantāka!

«*Tāpēc mīlestība un brīvība ir tie spārni, ar kuriem mēs lidojamies no austruma līdz rietumam, no polāra zvaigznes līdz ekvatoram.*» (Pietuka Krustiņš)

BAZŪNE
VA «Latvijas
Neredzīgo bibliotēka»
bezmaksas avīzīte

Izdota Braila raksta nodaļā.
Redaktores Gunta Bite un Zane Rīžja.
E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv
Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadajā Pakalpojumi
Tālr. 67522131, 29137112
Iznāk pateicoties «Latvijas Valsts meži» atbalstam!